

Cirkulärnr: 2002:3
Diariernr: 2002/0014
Handläggare: Anders Nilsson
Maria Ek
Sektion/Enhet: Sektionen för ekonomistyrning
Datum: 2002-01-04
Mottagare: Ekonomi/Finans
Revision
Rubrik: Redovisningsfrågor år 2001 och 2002

*Sektionen för ekonomistyrning
Anders Nilsson
Maria Ek*

2002-01-04

Ekonomi/Finans
Revision

Redovisningsfrågor år 2001 och 2002

I samband med årsredovisningen 2001 och planeringen av redovisningen för år 2002 informerar vi i detta cirkulär om följande frågor.

- Redovisning av särskild löneskatt
- Klassificering av finansiella tillgångar
- Redovisning av kommunalskattens slutavräkningar
- Uttalanden från Rådet för kommunal redovisning
- Tillämpning av balanskravet
- Räkenskapssammandraget 2001
- Kommun Bas 02

Redovisning av särskild löneskatt

Rekommendation nr 5 från Rådet för kommunal redovisning anger att den särskilda löneskatten på pensionskostnader ska periodiseras enligt samma principer som gäller för pensioner enligt den sk blandade modellen. Det innebär att skatten i balansräkningen ska bokföras dels i anslutning till rubriken "Avsatt till pensioner och liknade förpliktelser", dels i anslutning till rubriken "Kortfristiga skulder" (upplupen särskild löneskatt). Den särskilda löneskatten ska även beräknas och anges bland ansvarsförbindelserna i anslutning till rubriken "Pensionskostnader som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna". Löneskatten kan särredovisas med egna rubrikader i balansräkningen. Om så inte sker bör löneskatten specificeras i not till respektive rubrikrad.

Rekommendationen ska tillämpas senast fr. o. m. redovisningsåret 2002. En majoritet av kommunerna tillämpade rekommendationen i bokslutet för år 2000.

De kommuner som inte tillämpade rekommendationen i bokslut 2000 och som tänker tillämpa den i bokslut 2001 ska betrakta detta som ett byte av redovisningsprincip. De löneskatteskulder som kan hänföras till åren 1998, 1999 och 2000 ska i detta läge inte kostnadsredovisas över resultaträkningen. Denna del av löneskatteskulden bokförs som en avsättning/skuld i balansräkningen med eget kapital som motkonto. En skuldökning som är hänförlig till år 2001 ska dock kostnadsredovisas enligt gängse principer.

I Kommun Bas 02 finns exempel på konton för bokföring av löneskattens olika delar.

Klassificering av finansiella tillgångar

Under december 2001 utkom en ny rekommendation (nr 9) från Rådet för kommunal redovisning angående klassificering och värdering av finansiella tillgångar. Kortfattat innebär rekommendationen att de placeringsmedel som är avsedda att täcka framtida pensionsutbetalningar alltid ska värderas till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen, detta oavsett om den finansiella tillgången klassificeras som anläggningstillgång eller som omsättningstillgång. Klassificeringen avgörs av de beslut som fullmäktige tagit om placeringsmedlens långsiktighet.

Rådet föreslår att rekommendationen ska tillämpas redan för räkenskapsåret 2001. För vissa kommuner innebära detta att det kan föreligga ett nedskrivningsbehov som tidigare inte har beaktats.

För mer detaljerade definitioner hänvisas till rekommendationen som finns på Rådets hemsida (www.rkr.a.se).

Redovisning av kommunalskattens slutavräkning

Rekommendation nr 4 från Rådet för kommunal redovisning reglerar hur kommunalskattens slutavräkning ska periodiseras. Rekommendationen ska tillämpas senast fr.o.m. räkenskapsåret 2001. De kommuner som tillämpade en annan periodiseringsprincip i bokslut 2000 bör därför byta redovisningsprincip i bokslut 2001. Följande kommunalskatteintäkter ska resultatredovisas av såväl de kommuner som sedan tidigare år tillämpat rekommendationen som de kommuner som tillämpar den för första gången.

1. De preliminära månatliga skattebetalningarna.
2. En prognos över slutavräkningen för år 2001 (avräkningen för år 2001 kommer att utbetalas i januari år 2003). Prognosen ska baseras på det slutgiltiga taxeringsutfallet för år 2000 multiplicerat med den uppräkningsfaktor som regeringen fastställt i september 2001. Prognosen för slutavräkningen för år 2001 har med beaktande av dessa regler fastställts till **437 kr per invånare** i kommunen (november 2000).

3. De kommuner som redan tillämpar rekommendationen har i bokslut 2000 bokfört en prognos över år 2000 slutavräkning som uppgår till 327 kr per invånare (november 1999). Det slutgiltiga taxeringsutfallet för år 2000 är nu känt och slutavräkningen uppgår till 640 kr per invånare. Mellanskillnaden mellan prognos och utfall **313 kr per invånare** (november 1999) ska resultatredovisas i bokslut 2001.

De kommuner som tillämpade en annan periodiseringsprincip i bokslut 2000 ska resultatredovisa samma belopp som framkommer i uträkningen ovan. Dessa kommuner ska således enbart resultatredovisa 313 kr av slutavräkningen för år 2000, resterande 327 kr bokförs direkt mot eget kapital. De kommuner som tidigare år inte resultatfört slutavräkningen för år 1999 (utbetald i januari 2001) ska på motsvarande sätt bokföra detta belopp direkt mot eget kapital. Genom denna teknik uppstår inga engångseffekter i resultatredovisningen till följd av bytet av periodiseringsmetod.

Se även cirkulär 2001:142

Övriga uttalanden från Rådet för kommunal redovisning

Utöver de rekommendationer som kommenterats ovan vill vi hänvisa till Rådets övriga rekommendationer, utkast, informationer och skrifter. Dessa finns tillgängliga på Rådets hemsida www.rkr.a.se.

I detta sammanhang vill vi särskilt lyfta fram skriften Tilläggsupplysningar, praxis, idéer och exempel. I denna skrift ges god vägledning för att höja informationskvaliteten i noter och andra tilläggsupplysningar.

Tillämpning av balanskravet

Lagreglerna om balanskravet (KL 8 kap 5§, LKR 4 kap 4§) ska tillämpades för andra året i årsredovisningen 2001. Om kostnaderna överstiger intäkterna skall det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt kommunen avser att reglera det negativa resultatet. Om fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte skall ske skall upplysningar lämnas om detta samt skälen till detta.

Hur en kommun väljer att uttrycka detta blir naturligtvis kopplat vilka beslut man fattat, samt till vilka resultat man har haft år 2001 och år 2000. Om en kommun t.ex. haft negativa resultat båda åren ska underskottet från 2000 regleras senast år 2002, underskottet från 2001 ska regleras senast år 2003.

Räkenskapssammandraget 2001

Information om räkenskapssammandraget 2001 skickas ut av SCB till kommuner under november 2001 och under februari 2002. Här lyfter vi fram några av de väsentligaste delarna.

För att underlätta informationsspridning har SCB skapat en hemsida där man sammanställer information om statistikinsamlingar gällande kommunernas ekonomi, <http://www.kommunernasekonomi.scb.se/>. De ekonomiska statistikinsamlingar som kommer att finnas är, Räkenskapssammandraget,

Kvartalsenkäterna och Kommunernas finansiella tillgångar och skulder. Sidan kommer att innehålla uppgifter om:

- Handbok / Anvisningar
- Nyheter
- Blanketter
- Frågor och svar
- Tidplaner
- Åtterrapporering av nyckeltal
- Successiv publicering av nyckeltal
- Länkar till tidigare publicerade nyckeltal
- Hela webb-enkäter t.ex. Steg 1 i RS
- Vad statistiken används till
- Länkar till information utanför SCB

För att möta ökade aktualitetskrav från kommuner, stat och andra användare kommer en något mer komprimerad tidplan att gälla för RS 2001. All verksamhetsstatistik kommer att finnas med redan vid utsändningen i slutet av februari. Ingen uppgradering av verksamhetsstatistik kommer att ske i efterhand. Ju tidigare RS besvaras desto snabbare publiceras kommunens nyckeltal.

Jämfört med RS 2000 innehåller RS 2001 få förändringar. Nyheterna för RS 2001 är:

- I resultaträkningen skall anges om kommunen åberopar synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat enligt balanskravet.
- Eventuellt statsbidrag för LSS redovisas på inkomstslag 351 "Driftbidrag från staten och statliga myndigheter".
- I excel-formuläret kommer det att finnas en möjlighet att använda en nyckel för utfördelning av "Gemensam verksamhet". Driftredovisningen kommer därför att innehålla en ny kolumn "Fördelad gemensam verksamhet enligt nyckel". En närmare [beskrivning](#) denna metod finns även beskriven på kommunförbundets [hemsida](#).
- Bidrag från kommundellegationen redovisas under Generella statsbidrag på konto 829 "Övriga bidrag från staten".
- Finansieringsanalysen kommer att förenklas, bl a genom att specifikationen av förändring av rörelsekapitalet tas bort samt att finansieringsanalysen för koncernen helt tas bort.
- För att få bättre uppfattning om kostnaderna för korttidsvård har fliken för "Vård och omsorg" kompletterats med två nya rader som berör ordinärt boende för äldre och funktionshindrade. Kommunala kostnader för korttids-

vård kan variera mycket och för att förbättra jämförbarheten kommer sådana kostnader att både kunna exkluderas och inkluderas i nyckeltalen.

- Under fliken för "Vård och omsorg" har nya kolumner tillkommit som berör äldre- och funktionshindrade. De nya kolumnerna, "Taxor och avgifter", "Externa bostads- och lokalyror" samt "Övriga externa intäkter" syftar till att ge bättre kunskap om hur intäkterna fördelar sig. Det är viktigt att särskilja hyresintäkten för det särskilda boendet och avgiften för den service och omvårdnad som ges. Uppdelningen av intäkterna innebär också att ekonomiska nyckeltal för särskilt boende kan grundas på kostnader som både inkluderar och exkluderar hyresintäkterna.

- Det finns inga förändringar under fliken för "Pedagogisk verksamhet".

Kommun Bas 02 och Räkenskapssammandraget 2002

Under hösten 2001 presenterades en uppdateringen som gjorts av kontoplanen Kommun Bas 02. Flera av de förändringar som gjorts kommer att efterfrågas i räkenskapssammandraget som avser år 2002. En sammanställning av de [nya eller förändrade konton](#) som kommer att efterfrågas finns på vår [hemsida](#).

Den uppdaterade kontoplanen kan beställas från Kommunförbundets förlag, telefon 020 – 31 32 30. Den kan även laddas ned från Kommunförbundets webbplats.

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till Anders Nilsson tfn – 08 - 452 7642 (anders.nilsson@svekom.se) och Maria Ek tfn 08 – 452 7648 (maria.ek@svekom.se). Se även vår information på vår hemsida www.svekom.se/ekonomi.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för ekonomistyrning

Lennart Hansson